

УДК 351: 338.2

Стратегічні виклики для системи публічного управління у повоєнному відновленні України

STRATEGIC CHALLENGES FOR THE PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM IN THE POST-WAR RECONSTRUCTION OF UKRAINE

МАРЕНІЧЕНКО Валерій Валентинович – кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри публічного управління та права, Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», вул. Володимира Антоновича, 70, м. Дніпро, 49006, Україна

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-0183-1354>

БЕРЕЗИНСЬКИЙ Леонід Володимирович – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри освітнього менеджменту, державної політики та економіки, Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», вул. Володимира Антоновича, 70, м. Дніпро, 49006, Україна

ORCID <https://orcid.org/0009-0003-3387-4601>

ВАСИЛЕНКО Юлія Вікторівна – доктор філософії за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», доцент кафедри виховання та культури здоров'я, Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», вул. Володимира Антоновича, 70, м. Дніпро, 49006, Україна

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-2312-6979>

MARENICHENKO Valeriy Valentynovych – *PhD in Public Administration, Associate Professor, Associate Professor of the Public Administration and Law Department, Communal Institution of Higher Education «Dnipro Academy of Continuing Education» Dnipropetrovsk Regional Council», 70, st. Volodymyr Antonovych, Dnipro, 49006, Ukraine*

BEREZYNSKYI Leonid Volodymyrovych – *PhD in Political Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Educational Management, Public Policy and Economics, Communal Institution of Higher Education «Dnipro Academy of Continuing Education» Dnipropetrovsk Regional Council», 70, st. Volodymyr Antonovych, Dnipro, 49006, Ukraine*

VASILENKO Julia Viktorivna – *PhD in Public Management and Administration, Associate Professor of the Department of Education and Health Culture, Communal Institution of Higher Education «Dnipro Academy of Continuing Education» Dnipropetrovsk Regional Council», 70, st. Volodymyr Antonovych, Dnipro, 49006, Ukraine*

ГЕРАСИМЧУК Дмитро Юрій-ович – аспірант, Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», вул. Володимира Антоновича, 70, м. Дніпро, 49006, Україна

ORCID <https://orcid.org/0009-0009-7772-3243>

КАЗЬМІН Олександр Олександрович – аспірант, Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», вул. Володимира Антоновича, 70, м. Дніпро, 49006, Україна

ORCID <https://orcid.org/0009-0005-1343-0661>

DOI <https://doi.org/10.54891/2786-698X/2026-1-17>

HERASYMCHUK Dmytro Yuriiovych – PhD student, Communal Institution of Higher Education «Dnipro Academy of Continuing Education» Dnipropetrovsk Regional Council», 70, st. Volodymyr Antonovych, Dnipro, 49006, Ukraine

KAZMIN Oleksandr Oleksandrovych – PhD student, Communal Institution of Higher Education «Dnipro Academy of Continuing Education» Dnipropetrovsk Regional Council», 70, st. Volodymyr Antonovych, Dnipro, 49006, Ukraine

Анотація. Систематизовано ключові компоненти ефективності повоєнної реконструкції та подальшої соціально-економічної еволюції, серед яких виділено економічні, інституційні та соціогуманітарні. Досліджено ініціативи, направлені на формування перспективних планів повоєнного відновлення України, зокрема, тих, що були представлені на міжнародних заходах у м. Лугано та м. Берлін. Охарактеризовано одним із визначальних викликів повоєнної реконструкції загострення демографічної кризи, що детермінована інтенсивними міграційними потоками та супроводжується комплексом негативних соціокультурних та соціально-економічних наслідків. Відзначено міграційний вплив та поглиблення демографічної дезінтеграції як провокатор системної волатильності на ринку праці та зниження трудових ресурсного потенціалу. Визначено необхідність формування обґрунтованої концепції соціально-економічного розвитку зі стратегічним акцентуванням на ендогенних детермінантах людського капіталу. Виявлено інвестиційну стратегію держави як ключовий вектор регулювання соціально-економічної динаміки в контексті структурної трансформації суспільного виробництва, інтенсифікації науково-технологічного розвитку та адаптації до глобальних викликів. Описано пріоритетні секторальні вектори повоєнного інвестування та представлено пропозиції інституційної модернізації інвестиційного середовища, які ґрунтуються на системі пріоритетності відновлення територій та оцінці економічного потенціалу регіонів. Окреслено ключові структурні компоненти стратегічного інноваційного розвитку для якісної трансформації управлінських та технологічних процесів, а також

підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки в умовах динамічних змін глобального ринку. Виявлено критичну важливість реалізації концептуальних засад Індустрії 4.0 як важливого елементу архітектури повоєнного відновлення економіки України, формування передумов для масштабування інвестиційних процесів та забезпечення довгострокової стійкості національної господарської системи. Зафіксовано пріоритетність створення системи моніторингу реалізації програм відновлення для оперативної адаптації стратегічних пріоритетів.

Ключові слова: демографія, економіка, інноваційний розвиток, інвестиційна політика, міграція, регіон, стратегія

Abstract. *The key components of the effectiveness of post-war reconstruction and further socio-economic evolution are systematized, among which economic, institutional and socio-humanitarian are highlighted. Initiatives aimed at forming perspective plans for post-war reconstruction of Ukraine are studied, in particular, those that were presented at international events in Lugano and Berlin. One of the defining challenges of post-war reconstruction is characterized as the aggravation of the demographic crisis, which is determined by intensive migration flows and is accompanied by a complex of negative socio-cultural and socio-economic consequences. The migration impact and deepening of demographic disintegration are noted as a provocateur of systemic volatility in the labor market and a decrease in labor resource potential. The need to form a substantiated concept of socio-economic development with a strategic emphasis on endogenous determinants of human capital is identified. The state investment strategy is identified as a key vector for regulating socio-economic dynamics in the context of the structural transformation of social production, intensification of scientific and technological development and adaptation to global challenges. Priority sectoral vectors of post-war investment are described and proposals for institutional modernization of the investment environment are presented, which are based on the priority system of territorial restoration and assessment of the economic potential of regions. Key structural components of strategic innovative development are outlined for the qualitative transformation of management and technological processes, as well as increasing the level of competitiveness of the national economy in the conditions of dynamic changes in the global market. The critical importance of implementing the conceptual principles of Industry 4.0 as an important element of the architecture of post-war restoration of the economy of Ukraine, forming the prerequisites for scaling investment processes and ensuring the long-term sustainability of the national economic system is identified. The priority of creating a system for monitoring the implementation of restoration programs for the operational adaptation of strategic priorities is fixed.*

Key words: demography, economy, innovative development, investment policy, migration, region, strategy

Вступ. Глобальні геополітичні зрушення, структурні зміни в економіці, соціальна фрагментація та технологічна еволюція визначають нові вектори розвитку публічного управління. Відтак, ефективне впровадження стратегій відновлення потребує синергетичної взаємодії між державними інституціями, міжнародними партнерами та громадянським суспільством. Комплексний підхід до реалізації реформ передбачає розбудову адаптивних управлінських моделей, орієнтованих на підвищення інституційної спроможності, забезпечення стійкості політичної та економічної системи, а також інтеграцію до європейського простору.

Сучасна парадигма публічного управління повинна відповідати принципам багаторівневого врядування, де поєднуються централізовані та децентралізовані механізми ухвалення рішень. Важливими аспектами при цьому є розбудова інноваційних фінансових інструментів, цифровізація адміністративних процесів, гармонізація нормативно-правової бази з європейськими практиками та забезпечення прозорості публічного управління. Крім цього, необхідно враховувати транснаціональні аспекти відновлення, що передбачають міжнародну координацію зусиль у сферах безпеки, енергетики, екології та сталого розвитку.

Таким чином, дослідження стратегічних викликів у системі публічного управління має ключове значення для визначення ефективних механізмів відновлення України у повоєнний період. Формування комплексної політики відбудови має ґрунтуватися на довгостроковому плануванні, інституційній модернізації та активному залученні міжнародних партнерів, що забезпечить стійкий розвиток держави у глобальному вимірі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Узагальнення останніх досліджень свідчить про те, що науковий дискурс у сфері публічного управління повоєнного відновлення України охоплює широкий спектр питань, зокрема, проблематику адаптації державних інституцій до умов невизначеності, ефективності управлінських механізмів у повоєнний період, а також інтеграції до європейських управлінських практик. Багато дослідників, серед яких О. Берданова, Г. Возняк, І. Дагаєв, М. Денисенко, В. Залізнюк, О. Кленін, М. Кохан, А. Крушельницький, О. Тимошенко та інші, внесли значний вклад у вивчення питань, порушених у цій статті. Їхні роботи розкривають різні аспекти публічного управління, включаючи людиноцентричні, інвестиційні, інноваційно-орієнтовані та інші механізми розвитку. Перспективи подальших досліджень у сфері публічного управління в контексті повоєнного відновлення України є багатогранними і охоплюють питання ефективності міжсекторального партнерства, модернізації адміністративних процесів, розширення інструментарію цифрового врядування, інтеграції принципів розвитку у державну політику, а також посилення адаптивної спроможності управлінських структур до зовнішніх викликів. Подальший

розвиток цієї проблематики сприятиме формуванню більш стійких та ефективних моделей управління в умовах глобальних трансформацій.

Метою дослідження є концептуалізація управлінської доктрини до будови адаптивного потенціалу системи публічного управління в умовах мультिवаріантності стратегічних викликів у процесі повоєнного відновлення України.

Виклад основного матеріалу. Історичні фактори, що зумовлюють ефективність повоєнної реконструкції та подальшої соціально-економічної еволюції держав, формують складну систему взаємодіючих компонентів, серед яких виокремлюються економічні (передумови довоєнного економічного розвитку, масштаби структурних руйнувань та фінансово-матеріальних втрат, параметри та моделі зовнішнього фінансування), інституційні (спроможність органів влади до імплементації реконструктивних стратегій, ефективність адміністративного менеджменту та якість інституційного дизайну, рівень соціальної довіри та координаційна синергія між державним апаратом, громадянським суспільством, волонтерськими ініціативами та неурядовими організаціями, збалансованість взаємодії між місцевими та центральними органами влади), а також соціогуманітарні (людський потенціал та рівень суспільної кооперації, національні ментальні конструкції та когнітивна згуртованість населення, наявність стратегічного бачення розвитку країни та його концептуальна відповідність державним пріоритетам).

Презентація Плану Відновлення України, здійснена в межах першої міжнародної конференції у м. Лугано, відобразила спектр проєктних ініціатив, спрямованих на стимулювання реєміграційних процесів, що реалізовувались у межах компетенції спеціалізованої робочої групи «повернення громадян, які тимчасово переміщені, зокрема за кордон, та їх інтеграція в суспільно-економічне життя держави» в структурі Національної ради з відновлення України. Враховуючи непередбачувані часові параметри та системні наслідки військової агресії, низка початкових стратегічних орієнтирів відновлення, очікуваних до реалізації ще у 2022 році, не відповідала динамічним змінам безпекової ситуації та реальним викликам повномасштабної війни.

Міжнародна експертна конференція з питань відновлення та відбудови України (м. Берлін, 2022 р.) акцентувала увагу на необхідності інституціоналізації грошових переказів мігрантів як додаткового фінансового інструменту реконструкції економіки, а серед ключових завдань наступного етапу відновлення було визначено імплементацію механізмів реєміграції населення.

Забезпечення демографічної стабільності України в умовах викликів військових дій набуває стратегічного значення для національної безпеки, корелюючись із концептуальними засадами «hard power», в основі яких лежить триєдність військового потенціалу, економічної стійкості та демографічної самодостатності [8].

Одним із визначальних викликів у процесі повоєнної реконструкції є загострення демографічної кризи, що детермінована інтенсивними міграційними потоками та супроводжується комплексом негативних соціокультурних та соціально-економічних наслідків. Зокрема, міграційна мобільність провокує ерозію суспільних зв'язків, посилюючи ризики соціальної фрагментації серед залишеного населення, десемантизацію національної ідентичності та редукцію культурного капіталу внаслідок ослаблення транснаціональних комунікаційних зв'язків мігрантів із країною походження. Водночас, демографічні втрати зумовлюють критичну депопуляцію активної частини трудових ресурсів, спричиняючи масштабний дефіцит висококваліфікованої робочої сили та структурну деформацію вікової стратифікації населення на користь його старших когорт. За попередніми прогнозами, для забезпечення сталого відновлення національної економіки Україна потребуватиме залучення щонайменше 4,5 млн додаткових трудових ресурсів [7].

Актуальна демографічна парадигма, що сформувалася в Україні, виступає визначальним фактором структурної трансформації трудоворесурсного потенціалу, провокуючи системну волатильність на ринку праці. Комплекс негативних демографічних трендів, зокрема, масова міграція, депопуляція та деформація вікової структури населення, зумовили суттєві асиметрії в кадровому забезпеченні національної економіки, спричинили відтік висококваліфікованих фахівців та молодіжного сегмента трудових ресурсів, що посилило дисбаланси між попитом та пропозицією на ринку праці, призвело до зменшення рівня конкурентоспроможності та ускладнення соціально-економічної стабільності держави.

Поглиблення демографічної дезінтеграції, зниження рівня простого відтворення поколінь та посилення вікової асиметрії населення неминуче ескалюватимуть ризики перманентної волатильності трудоворесурсного потенціалу, що матиме довготривалі наслідки для структурної рівноваги національного ринку праці. Враховуючи актуальні демографічні детермінанти, стратегічним пріоритетом державної політики України має стати впровадження комплексних механізмів регуляторного впливу, спрямованих на мінімізацію трудоворесурсних дисбалансів, стимулювання відтворення кваліфікованого кадрового потенціалу та забезпечення повноцінної зайнятості шляхом інтеграції системних інструментів соціально-економічного розвитку. В цьому контексті важливу роль відіграє формування сприятливого підприємницького середовища як ключового драйвера ринку праці, що сприятиме не лише генеруванню нових робочих місць, але й активізації інноваційних процесів, підвищенню економічної динаміки та посиленню адаптаційної здатності економіки до викликів трудоворесурсної турбулентності. Відтак, стратегічний вектор державної політики має бути зосереджений на імплементації ефективних заходів дерегуляції, фінансової

підтримки та стимулювання малого та середнього підприємництва як базисного механізму стабілізації соціально-економічного розвитку країни в умовах демографічної кризи [4].

Формування обґрунтованої концепції соціально-економічного розвитку неможливе без стратегічного акцентування на ендогенних детермінантах людського капіталу, який виступає фундаментальним чинником конкурентоспроможності національної економіки. Сучасні виклики вимагають не лише збереження наявного кадрового потенціалу, а й його динамічного оновлення через системне інвестування в когнітивні, професійно-кваліфікаційні та креативні компетенції економічно активного населення. Векторний розвиток людського капіталу передбачає впровадження багатовимірної моделі інтегрованих заходів, орієнтованих на стабілізацію соціально-економічної ситуації, оптимізацію безпекових параметрів, забезпечення інклюзивного доступу до якісних освітніх ресурсів, модернізацію економічної та освітньої інфраструктури, а також розгортання системи мотиваційних стимулів для інтелектуально-творчої самореалізації громадян. Важливим аспектом є диверсифікація механізмів державної підтримки, спрямованих на генерацію інноваційних технологій, що забезпечать довгострокове підвищення продуктивності людського капіталу та його відповідність динаміці глобальних трансформацій [5].

У цьому напрямі інвестиційна стратегія держави виступає ключовим вектором регулювання соціально-економічної динаміки, визначаючи структурну трансформацію суспільного виробництва, інтенсифікацію науково-технологічного розвитку та адаптацію до глобальних викликів. З огляду на актуальну макроекономічну кон'юнктуру, процес посткризового відновлення України потребує масштабної мобілізації фінансових ресурсів, що передбачає як активізацію внутрішніх інвестиційних потоків, так і стимулювання екзогенного капіталу. Однак ефективна імплементація інвестиційних механізмів можлива лише за умов формування сприятливого інституційного середовища, що детермінується стійкістю державних інститутів, регуляторною транспарентністю, розвиненою економічною та соціальною інфраструктурою, забезпеченням рівноправного доступу товаровиробників до внутрішніх та міжнародних ринків, гарантуванням економічної та правової безпеки підприємницької діяльності. Конкурентоспроможність національного інвестиційного простору передбачає необхідність розробки комплексної стратегії, орієнтованої на удосконалення регуляторної політики, запровадження ефективних механізмів захисту інтересів інвесторів, підвищення інституційної спроможності судової системи, що в сукупності створюватиме фундаментальні конкурентні переваги України в глобальному економічному просторі [6].

Інвестиційна політика як невід'ємний компонент макроекономічної стратегії держави формує оптимальні механізми модернізації та розширення виробничого, науково-технологічного та соціального потенціалу країни. Її

реалізація спрямована на забезпечення макрофінансової стабільності, створення передумов для економічного зростання та адаптації національного господарського комплексу до викликів посткризового періоду. У контексті повоєнного відновлення інвестиційна активність набуває стратегічного значення, оскільки масштаби руйнацій потребують залучення значних фінансових ресурсів, зокрема зовнішнього капіталу. Для ефективного акумулювання інвестиційних потоків необхідно формувати сприятливе інституційне середовище, що передбачає нормативно-правову транспарентність, дієздатність державних регуляторних органів, фінансову та соціально-економічну безпеку.

Пріоритетними секторальними векторами інвестування визначаються транспортна інфраструктура, житловий фонд, промисловість та торгівля, сектор соціального захисту, аграрний комплекс, енергетична сфера, охорона здоров'я, освітня система, а також фінансовий сектор. Для розробки ефективної інвестиційної моделі доцільно враховувати структурні сильні сторони економіки, зокрема, інституційну підтримку інвестиційної політики на рівні урядових структур, нормативно-правову адаптацію до потреб державно-приватного партнерства, можливості імплементації міжнародного досвіду, зовнішню фінансову та технічну підтримку, наявність кваліфікованих трудових ресурсів, а також гнучкість механізмів фінансування та розподілу інвестиційних ризиків.

Водночас, інституційна модернізація інвестиційного середовища повинна включати системні реформи, імplementовані відповідно до рекомендацій міжнародних організацій, та враховувати обмеження притоку капіталу в умовах високої економічної та геополітичної волатильності. Важливим завданням є розробка автономних стратегій реструктуризації національного виробництва, орієнтованих на мобілізацію внутрішніх ресурсів. Ураховуючи історичні прецеденти відбудови, необхідно впровадити централізовану інституцію, що координуватиме процес реконструкції, аналогічно польському *Biuro Odbudowy Stolicy*.

Для раціонального просторового планування варто застосовувати систему пріоритетності відновлення територій, яка базуватиметься на економічній та функціональній доцільності. Території з максимальним економічним потенціалом мають реконструюватися першочергово з метою створення мультиплікативного ефекту залучення подальших інвестицій. Крім цього, оцінка економічного потенціалу регіонів дозволить визначити стратегічні напрями розвитку, що сприятиме гармонізації просторової політики та ефективному перерозподілу ресурсів. Концептуальне планування має передбачати одночасне проектування та запуск реконструкції ключових регіонів із заздалегідь розробленими архітектурно-урбаністичними стратегіями, що дасть змогу мінімізувати часові втрати та оптимізувати процес повоєнного відновлення національної економіки [9].

Інвестиційна політика в умовах повоєнного відновлення є інтегральним компонентом національної стратегії інноваційного розвитку, що передбачає створення комплексної, взаємоузгодженої та системної моделі державного

регулювання, спрямованої на формування конкурентоспроможної національної інноваційної системи. Основними структурними векторами даної політики є аналіз, розробка та імплементація регуляторних механізмів, орієнтованих на забезпечення технологічної модернізації, стимулювання наукоємного виробництва, інтеграцію інноваційних розробок у процеси економічного відтворення та трансформацію структури національної економіки відповідно до вимог глобалізованих ринків.

Концентрація інвестиційних потоків, трудового потенціалу та науково-технологічних ресурсів у стратегічно значущих секторах економіки є ключовою передумовою формування ефективних механізмів генерації, комерціалізації та дифузії інновацій. Це, у свою чергу, сприятиме розширенню технологічної автономії, підвищенню адаптивної здатності економічної системи до глобальних викликів та трансформацій, формуванню довгострокових конкурентних переваг на міжнародних ринках. Реалізація інноваційно-орієнтованої інвестиційної стратегії забезпечить динамічну траєкторію сталого економічного зростання, що є критично важливим фактором для підвищення стійкості національної економіки у повоєнний період та її ефективної інтеграції у світові економічні процеси [3].

Модернізація національної економіки та прискорення інноваційного розвитку є визначальними імперативами стратегії повоєнного відновлення України, що вимагає системного підходу до формування інституційних, фінансових та технологічних передумов для структурної трансформації господарського комплексу. Інвестиції у стратегічний інноваційний розвиток бізнес-середовища та формування індустріальної платформи смарт-промисловості можуть стати ключовими каталізаторами економічного зростання, забезпечуючи синергетичний ефект у вигляді розширення виробничого потенціалу, диверсифікації ринкових сегментів, генерації нових робочих місць, зростання доходів населення та підвищення загальної конкурентоспроможності національної економіки.

Історичний досвід відбудови європейських країн у повоєнний період засвідчує, що ефективність реалізації відновлювальних програм значною мірою пояснювалася наявністю розвинених інституційних механізмів, високим рівнем підприємницької активності, стійкими традиціями комерційної культури, освіченістю робочої сили та технологічною спадковістю індустріального сектору. Саме ці фактори сприяли успішному використанню зовнішніх фінансових ресурсів у рамках Плану Маршалла та прискоренню економічного відродження європейських держав. Аналогічно, інтеграція інноваційних підходів до інвестиційної політики України має ґрунтуватися на концептуальних засадах технологічної модернізації, впровадженні високопродуктивних виробничих систем, стимулюванні науково-дослідної діяльності та посиленні ролі підприємницького сектору як ключового драйвера стійкого економічного розвитку [1].

Стратегічний інноваційний розвиток, інтегрований у систему публічного управління, в умовах постіндустріальної трансформації передбачає комплексну імплементацію концепції Індустрії 4.0 як базового вектора економічної модернізації. Його ключовими структурними компонентами є цифрова трансформація господарських процесів, інституціоналізація штучного інтелекту та аналітики великих даних, впровадження інтернету речей у виробничі та сервісні ланцюги, розвиток блокчейн-технологій та систем кібербезпеки, масштабування роботизації та автоматизації виробничих циклів, стимулювання інноваційного підприємництва шляхом створення стартап-екосистем, модернізація освітньої системи відповідно до потреб високотехнологічного ринку праці, а також формування комплексних інноваційних кластерів як інструментів технологічної конвергенції.

Інвестування в зазначені напрями забезпечує не лише якісну трансформацію управлінських та технологічних процесів, а й сприяє підвищенню рівня конкурентоспроможності національної економіки в умовах динамічних змін глобального ринку. Реалізація концептуальних засад Індустрії 4.0, навіть в умовах військових викликів, є критично важливим елементом архітектури повоєнного відновлення економіки України, формування передумов для масштабування інвестиційних процесів та забезпечення довгострокової стійкості національної господарської системи [2].

Висновки. Система публічного управління України постає перед комплексом стратегічних викликів у повоєнному відновленні, інтегруючись у європейський простір. Необхідно інституціоналізувати модель взаємовигідної інтеграції України та Європейського Союзу, створюючи механізми залучення іноземних інвесторів та партнерських зв'язків. Критично важливим є формування прозорого інституційного середовища для реалізації масштабних проєктів відновлення, імплементація європейських стандартів регулювання та розбудова фінансових механізмів для ефективного використання міжнародної допомоги. Довгострокове бачення інтеграції України до європейського простору передбачає участь у вирішенні глобальних викликів – безпеки, кліматичних змін, цифрової революції тощо. Пріоритетними є адаптація спільної європейської політики у ключових секторах та розвиток інноваційної промисловості. Особливу увагу слід приділити логістичній інтеграції України з Європейським Союзом та розвитку транспортних коридорів. Важливим залишається запровадження європейських управлінських практик та розбудова механізмів стратегічного планування. Необхідно також створити систему моніторингу реалізації програм відновлення для оперативної адаптації стратегічних пріоритетів. Таким чином, викликоорієнтоване публічне управління стратегічного характеру має стати драйвером інтеграції України з Європейським Союзом, забезпечуючи стійкий розвиток країни у повоєнний період.

Список використаних джерел

1. Берданова О., Дагаєв І. Міжнародний досвід повоєнного відновлення країн. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Національна безпека*. 2024. 2(2). С. 25–30. DOI: <https://doi.org/10.17721/3041-1912.2024/2-4/11>
2. Денисенко М. П., Байда Б. Ф., Замроз М. В., Панченко В. А., Юринець З. В. Інвестування стратегічного інноваційного розвитку бізнесу України в умовах реалізації концепції індустрії 4.0. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 4. С. 7–11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.4.7>
3. Залізнюк В. П., Близнюк С. Державна інтеграційна політика України: сучасні виклики в умовах повоєнного відновлення. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2025. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2025.1.3>
4. Кленін О. В., Міщенко С. О. Концептуальна стратегія розвитку підприємництва в умовах трудоворесурсної волатильності. *Економіка і організація управління*. 2024. № 1 (53). С. 51–55. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2024.1.5>
5. Кохан М., Кузик О., Поріцький Ю. Інвестиції в розвиток людського капіталу у сільському господарстві України. *Економічний простір*. 2024. № 189. С. 186–190. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/189-34>
6. Крушельницький А. А., Пленцак В. А. Модернізація публічного управління повоєнного відновлення економіки і ревіталізації територій через механізм реалізації стратегії міжнародної конкурентоспроможності України. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2024. № 3 (42). С. 33–39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2310-9653-2024-3.5>
7. Тимошенко О. В., Тиркало В. Б. Актуальні проблеми стану та розвитку економічної системи України в умовах воєнного стану. *Бізнес Інформ*. 2024. № 3. С. 40–48. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-40-48>
8. Фінансові детермінанти економічного зростання регіонів і громад України в умовах нестабільності: погляд крізь призму поведінкової економіки: монографія / за ред. Возняк Г.В. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України, 2023. 557 с.
9. 77 lat temu powstało Biuro Odbudowy Stolicy. URL: <https://um.warszawa.pl/waw/zabytki/-/77-lat-temu-powstalo-biuro-odbudowy-stolicy>

References

1. Berdanova, O. & Dahayev, I. (2024). Mizhnarodnyy dosvid povoyennoho vidnovlennya krayin [International experience of post-war reconstruction of countries]. *Visnyk Kyuyivs'koho natsional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Natsional'na bezpeka*. 2(2). 25–30. DOI: <https://doi.org/10.17721/3041-1912.2024/2-4/11> [in Ukrainian].
2. Denysenko, M.P., Bayda B.F., Zamroz M.V., Panchenko V.A., Yurynets' Z.V. (2024). Investuvannya stratehichnoho innovatsiynoho rozvytku biznesu Ukrayiny v umovakh realizatsiyi kontseptsiyi industriyi 4.0 [Investment in strategic

innovative development of Ukrainian business in the context of implementing the concept of industry 4.0]. Investytsiyi: praktyka ta dosvid. 4. 7–11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.4.7> [in Ukrainian].

3. Zaliznyuk, V.P., Blyznyuk, S. (2025). Derzhavna intehratsiyna polityka Ukrayiny: suchasni vyklyky v umovakh povoyennoho vidnovlennya [State integration policy of Ukraine: modern challenges in the conditions of post-war reconstruction]. Derzhavne upravlinnya: udoskonalennya ta rozvytok. 1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2025.1.3> [in Ukrainian].

4. Klenin, O.V., Mishchenko, S.O. (2024). Kontseptual'na stratehiya rozvytku pidpryyemnytstva v umovakh trudoresursnoyi volatyl'nosti [Conceptual strategy for the development of entrepreneurship in conditions of labor resource volatility]. Ekonomika i orhanizatsiya upravlinnya. 1 (53). 51–55. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2024.1.5> [in Ukrainian].

5. Kokhan, M., Kuzyk, O., Porits'ky, Y. (2024). Investytsiyi v rozvytok lyuds'koho kapitalu u sil'skomu hospodarstvi Ukrayiny [Investments in the development of human capital in agriculture of Ukraine]. Ekonomichnyy prostir. 189. 186–190. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/189-34> [in Ukrainian].

6. Krushel'nyts'ky, A.A., Plyentsak, V.A. (2024). Modernizatsiya publichnoho upravlinnya povoyennoho vidnovlennya ekonomiky i revitalizatsiyi terytoriy cherez mekhanizm realizatsiyi stratehiyi mizhnarodnoyi konkurentospromozhnosti Ukrayiny [Modernization of public administration of post-war economic recovery and revitalization of territories through the mechanism of implementation of the strategy of international competitiveness of Ukraine]. Publichne upravlinnya ta mytne administruvannya. 3 (42), 33–39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2310-9653-2024-3.5> [in Ukrainian].

7. Tymoshenko, O.V., Tyrkalo, V.B. (2024). Aktual'ni problemy stanu ta rozvytku ekonomichnoyi systemy Ukrayiny v umovakh voyennoho stanu [Current problems of the state and development of the economic system of Ukraine under martial law]. Biznes Inform. 3. 40–48. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-40-48> [in Ukrainian].

8. Voznyak, H.V. (2023). Finansovi determinanty ekonomichnoho zrostannya rehioniv i hromad Ukrayiny v umovakh nestabil'nosti: pohlyad kriz' pryzmu povedinkovoyi ekonomiky [Financial determinants of economic growth of regions and communities of Ukraine in conditions of instability: a view through the prism of behavioral economics]: monohrafiya. L'viv: DU «Instytut rehional'nykh doslidzhen' imeni M. I. Dolishn'oho NAN Ukrayiny. [in Ukrainian].

9. 77 lat temu powstało Biuro Odbudowy Stolicy. URL: <https://um.warszawa.pl/waw/zabytki/-/77-lat-temu-powstalo-biuro-odbudowy-stolicy> [in Polish].

Отримано 04.03.2026

Прийнято до друку 18.03.2026

Опубліковано 22.04.2026

Received 04.03.2026

Accepted for publication 18.03.2026

Published 22.04.2026